شفاف‌سازی ساترا درباره سریال «رهایم کن»

نظر به انتشار برخی سوالات و ابهامات در خصوص پخش سریال «رهایم کن» از سکوی فیلیمو، ساترا اعلام کرد این سریال فاقد مجوز تولید و انتشار از این نهاد است.

بر این اساس، ساترا در گزارش خود اعلام کرده‌است: با توجه به تفاهم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صداوسیما طبق اعلام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تبلیغات محیطی این سریال که فاقد مجوز است به طور کامل از تمام کشور جمع‌آوری شده‌است. همچنین از آنجا که سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی یک نهاد تنظیم‌گر است و ضابط قضایی نیست، مکاتبه لازم با قوه قضاییه انجام شده‌است.

گفتنی است رسیدگی به تخلفات سکوها از طریق دادسرای فرهنگ و رسانه یا کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه رایانه‌ای انجام می‌شود که ساترا مأموریت خود را برای هماهنگی با قوه قضاییه انجام داده‌است.

همچنین با توجه به عضویت نماینده دادستان کل کشور در شورای صدور مجوز انتشار ساترا و هماهنگی انجام شده از سوی ساترا با معاونت حقوق عامه و پیشگیری از وقوع جرم دادستانی کل کشور، انتظار می‌رود به‌زودی روند انتشار هرگونه سریال و برنامه نمایش‌خانگی فاقد مجوز متوقف شود.»

جام جم
رسانه
MEDIA
۹
چهارشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ شماره ۶۴۸۹

«مهدپویا» که گل کرده است

کان ایران

عکس: یدا... عبدی - جام جم

مهدکودک بود و فضای زیادی برای بازی کردن، ارتباط اجتماعی برقرار کردن، حرف زدن و تبادل اطلاعات داشتند و زندگی اجتماعی به صورت کوچک‌تر در کوچه و حتی در حیاط خانه اتفاق می‌افتاد و مدرسه رفتن، پشت میز نشستن و مشق نوشتن در آنجا جذاب می‌شد؛ یعنی فضایی بود که اگر من دارم مشق می‌نویسم، یعنی دارم کار خاصی می‌کنم؛ ولی الان خاص نیست، چون فضایی است که آن ارتباط و تعامل نیست، بچه‌ها برای انجام دادن کارهای دیگر خیلی وقت ندارند. بچه‌ها معمولا بچه‌های کمتری می‌بینند و فضای مجازی، اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای به آن اضافه شده و اینجاست که می‌شود گفت بچه در این سن و سال خسته می‌شود که نیم ساعت یا ۴۵ دقیقه بتواند بنشیند و خیلی خشک یک محتوای آموزشی مثل مفهوم ریاضی، فارسی یا علوم را به او آموزش دهیم. لذا لازم است آموزش غیرمستقیم باشد تا بچه بتواند لذت ببرد و این در مهدپویا هست و بازی می‌شود و با شعر، قصه و نمایش این اتفاقات می‌افتد.

فتحی: من گفته آقای حداد را تایید می‌کنم. ضمن این که واژه‌ای را از قلم انداختید که نیاز روز است. ما موظفیم بچه‌های‌مان را با توجه به نیاز روز پرورش دهیم و با توجه به آنچه که در بزرگسالی با آن مواجه می‌شوند و اگر الان بسترسازی نکنیم، بچه‌ها فی‌البداهه وارد دنیایی می‌شوند که ممکن است دچار پرش‌ها و جهش‌های روانی شوند. یک بسترسازی ایمن می‌تواند پناهگاه امنی برای آینده بچه‌های ما باشد.

سردبیر برنامه اشاره به نیازهای روز بچه‌ها کرد اما برنامه مهدپویا ضرباهنگ ملایمی دارد. آیا برای انتخاب چنین ضرباهنگ تعمدی داشتید که این ریتم را برای بچه‌ها انتخاب کردید و آیا این ریتم با نیازهای روز بچه‌ها هماهنگی دارد؟

اسماعیل جعفری، کارگردان: بچه‌ها به اندازه کافی در بیرون جنب و جوش دارند و آموزش‌های گوناگون را خیلی سریع با اپلیکیشن‌ها و اتفاقات مختلف یاد می‌گیرند اما صرفا به عنوان یک کپی پیست است؛ یعنی طوری نیست که بگوییم آن اپلیکیشن یا نرم‌افزار را از روی علم یاد می‌گیرند و در عادت و تکرار به چیزی می‌رسند.

برای این‌که یک‌سری آموزش‌ها روی بچه‌ها خیلی بنیادی و نهادینه شود که در بزرگسالی هم مورد استفاده قرار بگیرد به آرامش خاصی نیاز دارد که با آرامشی خوب یاد بگیرند؛ یعنی علت و معلول را پیدا کنند. وقتی برنامه‌ای ساخته می‌شود زمانی موفق و موفق‌تر است که اولا جامعه هدف خود را در بر بگیرد؛ طوری است که الان همه بچه‌ها می‌بینند. دوم فراتر از آن جامعه غیرهدف خود را نیز در بر بگیرد؛ مثل پدرها و مادرها. در چند فصلی که بوده، افزون بر این که بچه‌ها دنبال می‌کنند، کسانی هم هستند که فرزند هم ندارند و خواهرزاده یا برادرزاده‌ای کنارشان بوده و با این برنامه آشنا شدند و دارند می‌بینند. این آرامش و این قصه طوری است که کمک می‌کند بیننده ما بیشتر شود و زحمتی که دوستان کشیدند بهتر به بار بنشیند. مهدپویا چیزی است که هر آنچه در بیرون به عنوان مهد وجود دارد نیازها و خواسته‌های بچه‌های ما را تقریبا به روز تامین می‌کند و هم قصه می‌بینند، هم بازی کرده و هم سؤال مطرح می‌کنند و همه اتفاقات دارد می‌افتد. ما حتی در انتخاب نوع دوربین و نوع عمق و میدان کارهایی کردیم که بچه‌ها خیلی دچار پیچیدگی‌های آنچنانی نشوند. اتفاق دیگری که خیلی به جلب رضایت بیننده کمک کرده این است که بچه‌ها یا خانواده‌ها صداهایی می‌شنوند که خیلی واقعی است و کسی ادای کسی را درنمی‌آورد و صداپیشه نیاوردیم که بخواهد این اتفاق بیفتد. یکی از جذابیت‌های مهدپویا که ممکن است به فصل‌های بعدی هم برسد این است که صداپیشه‌ها بچه‌ها هستند و باورشان می‌کنند که الان یکی شبیه من صحبت می‌کند.

فتحی: بچه‌ها را با توجه به نیاز روز پرورش دهیم و اگر الان بسترسازی نکنیم، بچه‌ها وارد دنیایی می‌شوند که ممکن است دچار پرش‌های روانی شوند

فکر می‌کنم با همه این صحبت‌هایی که شده کار تدوینگر سخت است، چرا که وقتی پای کودک به میان می‌آید سازندگان کار علاقه‌مند هستند شیرینی‌های کارهای بچه‌ها در کار باقی بماند اما تدوینگر به ناچار باید بخش‌های اضافه را حذف کند. درباره تدوین این کار توضیح بدهید.

محبوبه سادات موسوی، تدوینگر: من هم کار کودک کردم و هم کار بزرگسال و اکثرا کار یک خطی است، ولی در این کار چون صداپیشه‌ها بچه‌ها هستند نحوه گرفتنش هم نحوه خاصی است، چون صداپیشه را بر سر صحنه نبردیم که در آنجا بگیریم، لب بزنند. خود سینک کردن این تصاویر با صدای بچه‌ها، روندی طولانی است و تدوین کار مشکل و بسیار زمانبر است، چون بایستی سینک انجام شود. علاوه بر این که آن آرامش را دارد، افکت‌گذاری‌هایی می‌کنیم تا این افکت‌ها باعث شود جذب مخاطب کند. به ویژه آیتم سلام را که شروع می‌کنیم پر از افکت است تا بچه‌ها بتوانند جذبش شوند و پس از آن ریتم آرام می‌شود تا بچه‌ها مفهوم را بگیرند. تقریبا می‌شود گفت چیز دورریختنی خاصی نداریم؛ فقط قدری سختی کار بابت این است که سینک را دربیاوریم، چون صداپیشه سر صحنه نداشتیم باید حس دربیاید. بیشترین زحمتی که انجام می‌شود آیتم سلامش است که باید فوق‌العاده فعال باشد تا بچه‌ها همان لحظه که می‌بینند، توجه‌شان جلب شود و ببینند و بعد از آن وارد آموزش می‌شویم و آرامش می‌گیرند. بچه‌های خودمان هم صداپیشه کار هستند و به این کار علاقه دارند. در مجموع کار بسیار لذتبخشی است.

عروسک‌گردانی برنامه مهدپویا با دیگر برنامه‌های کودک متفاوت و سخت بود، زیرا صداپیشه آن کودکان بودند و شما به عنوان عروسک‌گردان باید دهان عروسک‌ها را به اندازه این تکان می‌دادید که با حرف زدن بچه‌ها تطابق داشته باشد. درباره این تجربه‌تان برای‌مان بگویید؟

ساناز عبادالهی نظری، عروسک‌گردان: این‌که صداپیشه کنارمان نباشد، خیلی مشکل است. وقتی باشد، یک‌سری بداهه‌ها هست که خیلی راحت‌تر می‌شود کار کرد و می‌شود حس را بهتر گرفت. این‌که صداپیشه‌ها بچه‌ها هستند، حس بانمکی می‌دهد؛ یک‌سری کلمه‌ها را بچه‌ها اشتباه تلفظ می‌کنند و نمی‌توانند یک‌سری از حروف را درست بگویند، این حس برای خودم خیلی قشنگ است. قبل از این‌که بخواهیم کار را شروع کنیم و هر قسمت یا آیتم را بگیریم، صدای بچه‌ها را گوش می‌دادیم، متن را می‌خواندیم و یک آمادگی داشتیم. از سوی دیگر هرکدام با صداپیشه ارتباطی از لحاظ شنیداری برقرار کرده بودیم که اگر واژه‌ای را اشتباه می‌گوید، منظورش چیست و آن حس را بگیریم. از این لحاظ عروسک‌گردانی این پروژه سخت و بسیار متفاوت است. مخصوصا آیتم قصه‌های فصل جدید؛ یعنی تصور خودم این بود که آیتم قصه چقدر راحت است و خیلی برایم هیجان‌انگیز بود اما وقتی اولین آیتم را خواستیم ضبط کنیم، دیدم واقعا مشکل است؛ چون عروسک‌های این بخش کوچک بودند، با همان سایز کوچک‌شان هم فک می‌زدند. به همین دلیل صاف نگه داشتن این عروسک‌ها و رفت و آمدشان مشکل اما در مجموع لذتبخش بود و کار را دوست داشتم، ضمن این‌که از قبل این تجربه کار با عروسک‌های کوچک را داشتم.

تارا حیدری، عروسک‌گردان: (با خنده) طبیعی این است که آدم فوقش یک ماه سر ضبط برای عروسک‌گردانی می‌رود و تمام می‌شود اما ما در هر فصل از برنامه مهدپویا یک سبک عروسک جدید داشتیم؛ یعنی تا می‌آمدیم به آن عروسک عادت کنیم، عروسک‌های جدید جایگزین می‌شد. این فصل عروسک‌های جدید و کوچک داشتیم که واقعا کار عروسک‌گردانی را بسیار دشوار می‌کرد. در واقع در این فصل عروسک‌هایی داشتیم که نمونه‌اش را در برنامه‌های دیگر ندیده بودیم و همین کار را ساخت می‌کرد. از سوی دیگر به خاطر بیان صداپیشه که بچه است ممکن است پنج بار گوش دهیم، باز هم متوجه نشویم چه می‌گوید و منظورش چیست. اگر یک صداپیشه بزرگسال سر صحنه باشد، می‌گوید من این‌طور می‌گویم و تو این‌طوری عروسک را در صحنه هدایت کن.

مشکلی که عروسک‌گردان‌ها با آن درگیر هستند، این است که کلا دکورها استاندارد لازم را ندارد و عروسک‌گردان‌ها بعد از چند سال با آسیب‌های جسمی روبه‌رو می‌شوند؛ در این باره توضیحی بدهید که چطور خود را با این موضوع هم‌هماهنگ می‌کنید؟

حیدری: با تمام احترامی که برای عروسک‌سازها قائل هستم اما باید به این نکته اشاره کنم در ایران عروسک‌های‌مان هم استاندارد نیست و هیچ عروسکی که استاندارد باشد نداریم و امکان ندارد مثلا یک پلاتوی پنج دقیقه‌ای ضبط کنید و بعد دوباره بتوانید کار کنید، چون مچ، انگشت، مفصل و کتف ندارید. یکی از مشکلات اصلی‌اش این است کسانی که عروسک‌سازند عروسک‌گردان نیستند. عروسک‌های کوچک را نمی‌شود صاف نگه‌داشت و سختگیری‌های کار یک‌طرف و عروسک‌هایی که تا حالا با آنها کار نکردیم یک‌طرف. از سوی دیگر دکور ایستاده هم داستان مجزایی است چون در ایران نداریم که کسی ایستاده کار کند.

نظری: مشکل این است که قد عروسک‌گردان‌ها متفاوت است و باید ارتفاع در دکور طوری باشد که آن کسی که قدش بلندتر است سرش دیده نشود و کسی که قدش کوتاه است باید روی پنجه بایستد. درمجموع سختی‌هایش کم نیست.

در برنامه «مهد پویا» سراغ کتاب‌های قدیمی مثل قصه هزار و یک شب رفتید تا بتوانید بچه‌ها را با ادبیات ایران مأنوس کنید.

روستاپور: چون همه ما این کتاب‌ها را خوانده‌ایم، ناخودآگاه این داستان‌ها در ذهنمان هست و از بسیاری از قصه‌های کهن ایرانی یا داستان‌هایی که در کتاب اول یا در یک‌سری موارد پیش‌دبستانی بود در بخش قصه‌مان خیلی استفاده کردیم. رویکرد ما صرفا این نبود که بخواهیم روی ادبیات تکیه کنیم و می‌خواستیم آموزش‌های رسمی پیش‌دبستانی را داشته باشیم. پیش‌دبستانی تا دو سال پیش زیر نظر بهزیستی بود و بعد زیر نظر آموزش و پرورش آمد؛ یعنی در بسیاری از موارد هیچ کتاب رسمی و استانداردی نداریم؛ به همین دلیل با گروه خوبی که داریم و حمایت‌های خوب شبکه و گروهی که به عنوان گروه تولید محتوا برایمان گذاشته بودند، سرفصل‌ها را برداشتیم و در آموزش‌ها سعی کردیم از کسانی که در این زمینه فعالیت داشتند و به روز بودند استفاده کنیم و کمک بگیریم تا بتوانیم یک کار خوب بسازیم. در این فصل حدود ۱۰ دکور رسمی داشتیم و بخش‌های سلام و خداحافظی‌مان بود که نصب و نورپردازی‌شان زمان برد. به جرأت می‌گویم هیچ برنامه کودکی در حوزه عروسکی، فرآیند تولیدش این قدر طول نمی‌کشد به خاطر حساسیت‌های ویژه‌ای که در شبکه بوده و گروه برنامه‌ساز دارد و این طور نیست که بزن در رو کار کنیم. بخش‌های ویژوال هم زمانبر بود. مهدپویا هم پر از آیتم‌های متنوع است و دائم تغییر می‌کند و کار گروه دشوار می‌شود. ما به دنبال انجام یک کار خوب و ماندگار برای بچه‌ها هستیم.

جعفری: مطالعه برای هر کاری ضرورت دارد بویژه برای کارهای کودکان. در حال حاضر کسی سراغ کار کودک نمی‌آید یا اگر کسی می‌خواهد به نوعی وارد عرصه هنر شود، برخی‌ها به او می‌گویند یک کار کودک بسازید که سابقه‌ای داشته باشید اما نمی‌دانند کار کودک تخصص زیادی لازم دارد و باید آموزش بنیادی که در دوران کودکی داریم تخصصی باشد و اگر از روی تجربه یا بی‌سوادی اتفاقی بیفتد قطعا در نسل‌های بعدی تاثیر خود را می‌گذارد.

فتحی: ما بواسطه برنامه «مهد پویا» خواستیم بچه‌ها یاد بگیرند و در آنها آرامش در سبک زندگی، لذت بردن از شیوه‌های مختلف زندگی، نحوه پاسخگویی به انتظارات دیگران و حتی انتظار از خود فرد، انتظارات دوستان، همکاران، همسر، جامعه و برعکس و اعتماد به نفس را تقویت کنیم و روش نگهداشت بهداشت جسمی و بهداشت روانی را به بچه‌ها آموزش دهیم و در نهایت می‌خواستیم به یک بالندگی، خودشکوفایی و احساس خوشبختی و شادمانی برسیم.

دکوری متفاوتی برای مهدپویا

هلن محمدرضایی، طراح دکور این برنامه درباره این بخش از کار می‌گوید: از آنجا که من و تهیه‌کننده برنامه، هر دو علاقه خاصی به خردسالان و کودکان داریم، طراحی و اجرای دکور مهدپویا برای من پر از هیجان بوده و هست. برنامه مهدپویا مجموعه پندها و نکات آموزشی است که غیرمستقیم مخاطب خردسال خود را سرگرم می‌کند. با همین هدف مدتی طراحی دکور به طول انجامید و برای ساخت دکور پیش اجراهایی بررسی و تست شد. چند فضا تعریف شد و به لحاظ روان‌شناسی، تصاویر و مکان‌ها، آنالیز و به اشکال ساده و فرم‌های لطیف تبدیل شد. رنگ‌ها در دکور شاد هستند و هارمونی تصویری دارند. برای انتخاب متریال هم سراغ پارچه نمدی رفتیم که دکور صمیمی باشد و البته به لحاظ فنی و پخش تلویزیونی هم تصویر خوبی بدهد. در نهایت با چند پیش اجرا و صرف وقت، دکور مهدپویا برای بازی عروسک‌ها ساخته شد. مجموعه‌ای شاد، هماهنگ و متناسب برای جلب توجه مخاطب خردسال.

برای خواندن متن کامل نشست «مهد پویا» در جام جم کیوآرکد را اسکن کنید

صدای جعفری «گوش» کنید

با پویا پهلوان شوید

یکی از برنامه‌های شبکه پویا که بچه‌ها با آن چند حرکت ورزشی را آموزش می‌دیدند، با خوراکی‌های سالم آشنا می‌شدند و آداب شکرگزاری را یاد می‌گرفتند، «پهلوانان پویا» بود. سارا روستاپور طراحی و تهیه‌کنندگی این برنامه را به‌عهده داشت. روستاپور درباره این برنامه گفته بود: یکی از نکات مهم برنامه ما این است که به پدر و مادرها می‌گوییم بچه‌ها به‌ویژه بچه‌های زیر شش سال را تنها نگذارند، حتی در کلاس‌های آموزشی و ورزشی آنها را به حال خود رها نکنند. حضور والدین در محیط آموزشی در کنار خردسالان اهمیت زیادی دارد. بچه زیر شش سال نمی‌تواند خواسته‌هایش را به‌درستی بیان کند و تمام اتفاقاتی را که برایش می‌افتد به خانواده بگوید. این پیام را به صورت عملی نیز به خانواده‌ها نشان می‌دهیم، یعنی پس از پایان برنامه دوربین نشان می‌دهد بچه‌ها پیش خانواده‌های‌شان که پشت صحنه ایستاده‌اند، می‌روند. در واقعیت هم در زمان ضبط، خانواده‌ها یک لحظه از بچه‌ها جدا نیستند. در این برنامه بچه‌ها ورزش می‌کنند، پازل درست می‌کنند و در کارها مشارکت دارند. رده سنی مخاطبان زیر شش سال است؛ یعنی بچه‌هایی که هنوز به مدرسه نرفته‌اند.

با «گل‌آموز» بیاموز

برنامه «گل‌آموز» با حضور مجریان دختر و پسر نوجوان و عروسک نارنجی همچنین آیتم‌های شاد و جذاب از جمله نمایش، مسابقه و آموزش هنرهای دستی با اجرا و تهیه‌کنندگی سارا روستاپور از شبکه آموزش سیما پخش می‌شد.

تهیه‌کننده گل‌آموز درباره تفاوت کار کودک در شبکه آموزش با برنامه‌های دیگر حوزه کودک در سایر شبکه‌های تلویزیونی بیان کرده بود: این شبکه برای آموزش غیرمستقیم برنامه‌ریزی شده است، در حالی که سایر شبکه‌ها مهارت اجتماعی سرمایه‌گذاری می‌کنند. در این برنامه، عروسکی به نام مویز نیز برای کودکان برنامه اجرا می‌کند که مریم اکبری گوینده آن است و نرگس علاءالدینی کار عروسک‌گردانی آن را بر عهده دارد. صحبت گوینده مویز برای کودکان جالب شده بود و می‌گفتند حتی برای عوامل برنامه نیز جالب است آنان در فرصت‌هایی که بین آیتم‌های مختلف برنامه ایجاد می‌شود در حال هماهنگی بین تکیه‌کلام‌های اکبری و نحوه عروسک‌گردانی علاءالدینی هستند.

این برنامه سعی کرد تا راهبرد ایجاد فرصت‌های مناسب برای کودکان و بالابردن مهارت‌های فردی آنان محقق شود. در این برنامه تلاش شد دروسی را که بچه‌ها در مدرسه یاد می‌گیرند، با زبان بازی و نمایش برای کودکان بازآموزی شود.

زندگی از نگاه بچه‌ها

مسلما بسیاری از والدین برای رفتار با کودکان با مسائل متفاوتی دست و پنجه نرم می‌کنند، به همین دلیل رسانه‌ملی در قالب برنامه‌های کودک سعی دارد باری از روی دوش خانواده‌ها بردارد و برنامه‌هایی در قالب متنوع تهیه و روانه آنتن کند. یکی از این برنامه مهدپویاست که ویژگی‌های بسیاری برای بچه‌ها دارد. از جمله این‌که در این برنامه بچه‌ها به جای بزرگ‌ترها صداپیشگی را به عهده دارند که همین موضوع باعث شده تا بچه‌ها ارتباطی ویژه با این برنامه پیدا کنند.

کیوآرکد را اسکن کنید